

Dossiernr: ABB/2002/0343

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

- 1 De Commandant van het District Koninklijke Marechaussee Gelderland/Overijssel/Flevoland, hierna te noemen: het HdE, enerzijds

en
 - 2 De Medezeggenschapscommissie van het District Koninklijke Marechaussee Gelderland/Overijssel/Flevoland, hierna te noemen: de MC, anderzijds
- gerezen geschil met betrekking tot de door het bevoegd gezag verstrekte opdracht een pilot te starten aangaande gemeenschappelijke patrouillegang met de Bundesgrenzschutz (hierna te noemen: de BGS).
-

Verloop van de procedure

Bij brief d.d. 27 maart 2002 verzoekt de MC om een extra overlegvergadering omdat zij had vernomen dat sprake zou zijn van vergevorderd overleg tussen de BGS en de Kmar over de invoering van gezamenlijke patrouilles in de grensstreek. De MC claimt ter zake een adviesrecht.

Op 10 april 2002 is tijdens de overlegvergadering, waarbij ook aanwezig is de heer P.H van Wijngaarden van de StafKmar, de MC op de hoogte gebracht van ontwikkelingen op het gebied van de samenwerking tussen de BGS en de Kmar. Door de MC is tijdens deze overlegvergadering een aantal vragen gesteld over de bevoegdheden en de rechtspositie van de Mkar-medewerkers ingeval van patrouillegang over de grens, deze vragen konden niet direct en volledig worden beantwoord. Toegezegd is dat van de zijde van de StafKmar schriftelijk zal worden bevestigd dat eventuele problemen in verband met het betrokken raken van Kmar-personeel in conflictsituaties juridisch zullen zijn afgedekt, alvorens de pilot van start zou gaan.

Op 17 april 2002 vindt de formele bekrachtiging van de samenwerking tussen Kmar en BGS plaats, waarbij het voornemen is uitgesproken om op 27 mei 2002 de gemeenschappelijke patrouille Kmar/BGS te starten.

Bij brief d.d. 29 april 2002 schrijft de MC aan het HdE dat zij antwoord wil op een aantal geformuleerde vragen, alvorens kan worden overgegaan tot het uitbrengen van een definitief advies.

De verstrekking door het bevoegd gezag van de nodige informatie omtrent de borging van de (rechts)positie van het Kmar-personeel blijft vooralsnog achterwege.

Tijdens de overlegvergadering van 22 mei 2002 benadrukt het HdE dat "...niet gestart kan worden indien de rechtspositie van het personeel niet is afgedekt en het overleg nog niet is afgerond".

Op 27 mei 2002 blijkt dat de gezamenlijke patrouilles Kmar/BGS zijn aangevangen, ondanks het feit dat het overleg op basis van het BMD niet is afgerond.

Op 29 mei 2002 schrijft de MC aan het HdE dat wordt geconstateerd dat de invoering van de pilot is begonnen zonder dat overeenstemming tussen partijen is bereikt conform het BMD. De benodigde gegevens voor advisering zijn nog niet in het bezit van de MC. De MC verzoekt het HdE om stillegging van de samenwerking met de BGS.

De MC wordt op 31 mei 2002 in het bezit gesteld van een getekend exemplaar van de samenwerkingsovereenkomst d.d. 17 april 2002.

Tijdens de ingelaste extra overlegvergadering van 10 juni 2002 blijkt dat het HdE niet voornemens is de samenwerking op te schorten.

De MC stelt formeel vast dat sprake is van een geschil, omdat de pilot is gestart zonder dat de MC in de gelegenheid is geweest om advies uit te brengen.

Tijdens deze overlegvergadering wordt voorts duidelijk dat op of omstreeks 23 mei 2002 enige informatie beschikbaar is gesteld aan de eenheid door Kapitein J. van der Lee, hoofd Bureau Algemene rechtspositie aan het HdE.

Het betreffen afschriften van brieven d.d. 14 juli 2000 (POB/2000/44221), d.d. 2 mei 2000 (P/2000002701) inzake voorlopige voorziening rechtsbijstand, alsmede het besluit d.d. 2 mei 2000 inzake voorlopige voorziening tegemoetkoming in de kosten van rechtskundige hulp ten behoeve van Defensiepersoneel.

Blijkens de notulen van de overlegvergadering d.d. 19 juni 2002 kan worden vastgesteld dat deze gegevens in ieder geval op 19 juni 2002 in het bezit van de MC zijn.

Bij brief d.d. 4 november 2002 verzoekt het HdE de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee het geschil ter advisering voor te leggen aan het College.

Bij brief d.d. 14 november 2002 verzoekt de Bevelhebber het College om advies inzake het geschil.

Aanleiding verzoek

De aanleiding voor het verzoek is gelegen in het verschil van mening over de gevolgde BMD-procedure ter zake van de verstrekte opdracht een pilot te starten aangaande gemeenschappelijke patrouillegang Kmar/BGS.

Standpunten van partijen

Standpunt van het Hoofd van de Eenheid

Het HdE is van mening dat advisering had moeten geschieden, maar dat de informele samenwerking tussen Kmar en BGS reeds jaren bestaat en dat een groot belang is gelegen in de nauwe samenwerking tussen deze onderdelen.

De MC heeft over de bestaande samenwerking nooit bemerkingen geuit.

Ten aanzien van de benodigde informatie voor advisering wijst het HdE er op dat de toegezegde schriftelijke informatie niet (tijdig) in het bezit van de MC is gekomen, waardoor de MC niet (tijdig) een gedegen advies heeft kunnen uitbrengen.

Het HdE merkt evenwel op dat mondeling een aantal keren aan de ondernemingsraad is medegedeeld dat er geen rechtspositionele problemen zijn, aangezien de bestaande regelgeving voldoende garantie biedt. Hierbij dient te worden bedacht dat sprake is van een pilot, zodat kan worden volstaan met de bestaande regelgeving.

Het HdE heeft de samenwerking niet willen opschorten, een dusdanige maatregel zou niet worden begrepen door de BGS.

Tot slot merkt het HdE op dat in casu sprake is van een onderwerp als bedoeld in artikel 27, eerste lid, onder e, van het BMD, maar dat de pilot district- en grensoverschrijdend is. Dientengevolge zou het niet moeten worden geplaatst op de agenda van het overleg tussen partijen.

Standpunt van de MC

De MC is van mening dat de pilot niet had mogen worden gestart zonder voorafgaande kennisgeving aan en advisering door de MC.

De MC heeft de gevraagde informatie niet (tijdig) ontvangen, waardoor advisering niet kon plaatsvinden.

De MC meent dat het geen zin meer heeft om alsnog te adviseren, aangezien het advies dan niet van invloed kan zijn op de uitvoering van de samenwerking.

Tot slot wijst de MC er op dat het HdE geregeld in strijd met artikel 30 BMD handelt door zich niet te houden aan gemaakte afspraken.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 9 januari 2003.

Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Gelet op de door partijen ingenomen standpunten zoals die blijken uit de stukken en de ter zitting verstrekte toelichtingen heeft het College het niet opportuun geacht om een bemiddelingspoging te ondernemen.

Overwegingen van het College

Het College stelt primair vast dat tussen de MC en het HdE niet ter discussie staat dat de MC beschikt over een adviesrecht omdat het uitvoeren van de door de Bevelhebber verstrekte opdracht om bij wijze van pilot een gezamenlijke patrouillegang te verrichten in de grensstreek, organisatorische en werkinhoudelijke wijzigingen met zich meebrengt binnen de diensteenheid. Het adviesrecht ziet op de voorgenomen maatregelen die laatstbedoelde wijzigingen betreffen. De MC had om advies moeten worden gevraagd op grond van artikel 27, eerste lid, onder e, van het Besluit medezeggenschap defensie (BMD).

Het College is verzocht te adviseren over de in casu gevolgde procedure betreffende het adviesrecht.

Het College oordeelt hierover als volgt.

Het College constateert dat de MC op grond van artikel 26, eerste lid, BMD zijn HdE heeft verzocht om een nadere toelichting op de opdracht inzake de gezamenlijke patrouillegang en dat zij voorts een aantal van essentieel belang zijnde vragen heeft gesteld met betrekking tot de bevoegdheden en de rechtspositie van de Kmar-medewerkers, schietinstructies en te gebruiken munitie. Deze informatie, die nodig is in verband met het uitbrengen van het advies, kon door het HdE noch door de StafKmar worden verstrekt (overlegvergadering van 10 april 2002).

Het College meent dat deze gevraagde inlichtingen over de positie van de Nederlandse Kmar-militair die op buitenlands grondgebied werkzaam is, van fundamenteel belang zijn voor het uitbrengen van het advies door de MC, alsook voor de nadere besluitvorming door het HdE ten behoeve van zijn eenheid.

Deze inlichtingen hadden door de Bevelhebber tijdig moeten worden verstrekt opdat de MC in de gelegenheid zou zijn gesteld om het haar op grond van het BMD toekomend adviesrecht naar behoren en tijdig - derhalve voordat de pilot zou aanvangen - te kunnen uitoefenen.

Naar de mening van het College had de pilot dan ook niet mogen aanvangen alvorens de informatie door de Bevelhebber was verstrekt en het overleg tussen de MC en het HdE inzake de adviesprocedure op grond van het BMD was afgerond. In dit verband wijst het College met nadruk op het bepaalde in artikel 27, derde lid BMD, inhoudende dat het advies op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen maatregel. Voorts is het bepaalde in artikel 30, eerste lid, BMD van toepassing, een voorgenomen maatregel wordt niet uitgevoerd als tussen MC en HdE geen overeenstemming is bereikt.

Eveneens wijst het College er op dat ter zitting is komen vast te staan dat de wèl van hogerhand verstrekte informatie te laat is aangeleverd en bovendien niet afdoende bleek. Immers, een afschrift van de getekende overeenkomst d.d. 17 april 2002 wordt in het bezit van de MC gesteld op of omstreeks 31 mei 2002, derhalve nadat de pilot is aangevangen. De overigens door het departement verstrekte inlichtingen hebben betrekking op een klein onderdeel van de problematiek, te weten de rechtsbijstandvoorziening. Deze inlichtingen, door de

MC en het HdE eveneens pas ontvangen na 27 mei 2002, bieden onvoldoende aanknopingspunten voor de advisering door de MC.

Alhoewel ten tijde van de zitting een groot aantal inlichtingen is verstrekt en vragen zijn beantwoord, is nog steeds geen sprake van volledigheid en duidelijkheid en is de MC inmiddels overgegaan tot het inwinnen van juridisch advies bij een extern deskundige.

Door de Koninklijke Marechaussee en de BGS is afgesproken dat de pilot op 27 mei 2002 aanvangt. Juist vanwege de vastgestelde officiële startdatum komt het het College voor dat het op de weg van de Bevelhebber had gelegen om tijdig en eigener beweging voor de relevante informatie zorg te dragen, zodat de MC niet – zoals zij zich genoopt voelde te doen - van haar kant zelfstandig op zoek behoeft te gaan naar relevante informatie.

Het verstrekken van de informatie klemt des te meer omdat de gezamenlijke patrouillegang bij positieve evaluatie van deze en andere pilots in het hele land zal worden ingevoerd.

Het College gaat er van uit dat alvorens de definitieve besluitvorming plaatsvindt over de landelijke invoering van de gezamenlijke patrouillegang in de grensstreek, de MC in de gelegenheid zal worden gesteld om de adviesbevoegdheid uit te oefenen met betrekking tot de maatregel(en) die op grond van artikel 27, eerste lid, BMD wordt/worden genomen en dat daartoe alle relevante informatie door het Bevoegd Gezag zal zijn verstrekt.

Advies

Het College spreekt uit dat de gevolgde procedure met betrekking tot de pilot niet correct is.

Het College adviseert de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee zo spoedig mogelijk de informatie betreffende de bevoegdheden en de rechtspositie van de Kmar-medewerkers, de schietinstructies en te gebruiken munitie te verstrekken die redelijkerwijze nodig is voor het uitbrengen van advies met betrekking tot de maatregel(en) die op grond van het BMD wordt/worden genomen in verband met de invoering van de gezamenlijke patrouillegang in de grensstreek.